

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szerda, 1909. január 20.

15. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Fiumei új tárházak.

Egyetlen magyar kikötőnk fejlesztése annyira nemzetgazdasági szükség, hogy egyáltalán nem vagyunk elragadtatva, ha ennek a lassu fejlődésnek egy-egy újabb fázisához érkeznünk el. Röviddel ezelőtt, a múlt év novemberének elsején vette tüzembe az államvasutak fiumei állomása a Mária-Valéria molón épült új tárházat, mely a külföld hasonló célú építményeivel versenyképesen egy színvonalon van.

Ennek a 4500 hossz-szél méter nagyságú tárháznak alapját egy 1.70 m. magas, hatalmas betontömb képezi, melyre az alapincézett, földszinttel és 3 emelettel bíró tár van elhelyezve. Az épülettömb összes külső és belső falai, valamint mennyezetei 6000 köbméter vasbetontömből készültek. Emeletenkint a tár egész hosszában pedig 1.6 m. széles rakodásra szolgáló perronok vonulnak végig.

Az épülettömb belsejében 10 darab 1500 kilogramm hordképességű villamos felhúzó szállítja a nagymennyiségű cukrot, és készülőkben van 4 darab portadaru, melyekkel a hajóból a tár bármely emeletére közvetlenül lesz behelyezhető és viszont. Eme daruk, amiknek szerkezete villamos üzembe van berendezve, az az egész rivált hidalgát és alattuk bonyolódik le a vasúti és közúti forgalom. Tűzbiztonsági szempontból a tárban vízvezetékrendszert be számos tűzicsappal, világításul pedig 600 darab villamos izzólámpa szolgáltatja, míg körülötte 25 darab ivlámpa világítja meg a környéket.

Ebben a tárban, amely kizárólag tengeri kivitelre szánt nyers és finomított cukor fölvételére szolgál, 2300 kocsi rakományu áru helyezhető el. Az egész tár előállítási költsége pedig 2.000.000 koronába került.

Ez évi február 1-én a Deák-korzó mentén épített új kétemeletes tárházat is használatba veszi az itteni állomás főnöksége. Az a 2400 négyzetméter nagyságú tár a helyi szükségletet szolgáló áruk lebonyolításának van szánva. Összes belső falai, oszlopai és mennyezetei 2000 köbtartalmu vasbetontömből készültek, körülötte falai nyerstégla falazatban rakattak fel, világos vakolt mezőkkel. Az építményt faragott kövekből készült gyönyörű attie fejezi be, amelynek kiképzése nagyon sikerültnek mondható és a város díszítéséhez s az egész környék szépítéséhez harmonikusan illesztett be. Az áruk szállítását 4 drb. villamos felhúzó fogja közvetíteni, a város felőli oldalán pedig külön csusztatott felületek vannak elhelyezve. Ezek az áruk az emeletekről a földszintre rakodásra való csusztatására szolgálnak, a honnan fuvarokocsikkal szállítják a városba.

Ebben a tárban 1000 waggon áru lesz kezelhető és építése 800.000 koronába kerül.

Használatba vétele napján a Deák-korzó mentén levő 36, 37 és 38 számú fabarakokat

le fogják bontani és helyüket ugyancsak egy derék 150 méter hosszú tár fogja betölteni.

Fiume fejlesztésére az államvasutak igazgatósága mostanában nagy súlyt fektet s gyors egymásutánban pótolja a mostoha évek mulasztásait és ha az állam pénzügyi viszonyai megengedik, egy kikötőnk teljes felszerelése nem soká fog késni.

Merénylet a kormányzó ellen.

Tegnap este fél hét óra tájban Nákó Sándor gróf kormányzó rendes napi abbazia kirándulásáról Prelukán át automobilon indult vissza Fiuméba. A kormányzó az automobil csukott kupéjában ült, a soffőr pedig elül a rendes helyén.

Mikor az automobil Cantrida felé közeledett és a falu első házához, körülbelül 100 lépésszorra volt, az út kőfala mellett egy arra haladó sárga télikabátos, munkáskülsejű embert ért utol, ki a soffőr töffögésére a jármű elől a kőfal mellé húzódott, amíg az elhaladt mellette. Egy pillanatra reá a soffőr az előtte álló tükrökben, mely arra való, hogy a soffőr, mikor az automobil hátrafelé fordítja, láthassa az automobil mögött levő tárgyakat, az látta, hogy az automobil mögött láng csap föl a sötétben és nyomban rá revolverdurranás halatszott. A soffőr rögtön észrevette, hogy a kabátjának ujját revolvergolyó surolta és a surlódás helyén a kabát meg is perzselődött.

A golyó szerencsére nem tett kárt senkiben. A soffőr és maga a kormányzó egy pillanatra meghökken, de azután az automobil gyorsan folytatta útját Fiume felé. Itt a kormányzó visszatért a palotába s rögtön hívatta Derencini rendőrfőbiztos, kinek az esetet részletesen elmondotta.

Este tíz óra felé Derencini rendőrfőnökhelyettes Czár detektívvel egyetemben a kormányzó automobilján kiment a helyszínére, ahol az egész környéket alaposan megszemlélte és átkutatta. A merénylet Cantridának Preluka felőli felső része előtt történt. Balra halad a Cantrida felé vezető út, jobbra pedig a Fornasari-féle kőbánya felé vezet egy gyalogmés-gye. Azon a ponton, ahol a lövés történt, egy tábla van alkalmazva, mely az automobil vezetőit mérsékelt gyorsaságra inti. A cantridai csendőrség Derencini adatai alapján sürgős nyomozást indított meg, mely még most is tart. A helyszíni szemle után az ottani lakókat is kihallgatták.

A cantridai csendőrök megállapították, hogy a volsciai országon az automobilok ellen majdnem napirenden vannak a revolverlövések.

A szemle után Derencini automobilon visszatért ide s a merénylő kinyomozását az ottani csendőrségre bízta, mely a legnagyobb erélyt fejt ki a tettes kézrekerítésére.

Schmeling soffőrt, a kormányzó automobiljának vezetőjét a rendőrség ma délelőtt ki-

hallgatta. Elmondta a merénylet részleteit, úgy ahogy azt itt megírtuk s csak annyit tett hozzá, hogy bőrkabátjának ujja két helyen ott ahol a golyó behatolt s ott ahol kijött, kilyukadt s hogy a lövés pillanatában érezte a golyót a karja mellett.

A merénylet izgalmas hatást tett még tegnap este a városban. Sokan telefonon tudakozódtak a palotában, ma délelőtt pedig többen meglátogatták a kormányzót, köztük Kunszti ellentengernagy és Drachsel dandárparancsnok is.

— **Bosznia és Hercegovina alkotmánya.** Tegnapi számunkban már foglalkoztunk a bosnyak hercegovai alkotmány kérdésével. Most Burián báró közös pénzügyminiszternek ebben a kérdésben legutóbb tett kijelentéseiből ideiktatjuk a következőket: A bosznia-hercegovinai tartománygyűlés lényegesen különbözni fog az osztrák tartománygyűlésektől már abban a tekintetben is, hogy míg az ausztriai tartománygyűlések felett mint birodalmi képviselőlet egy központi parlament szerepel, addig a bosznia-hercegovinai tartománygyűlés egészen magában álló lesz, minden magasabb képviselőlet nélkül maga felett. Az ottani lakosság egyes osztályai közt vallási, szociális és gazdasági tekintetekben mutatkozó eltérések, megrögzött tradíciók és szokások folytán a javaslatok kidolgozása fölöttébb nehéz munka; a javaslatokat különben a monarchia mindkét államának kormányai felül fogják vizsgálni. A törvényelő-készítési munkálatok hosszabb időt fognak ugyan igénybe venni, azonban a közös pénzügyminiszter ama reményét fejezte ki, hogy már 1909 nyarán megtarthatja első üléseit a bosznia-hercegovinai tartománygyűlés.

— **A horvátok és az annexió.** Zárából jelentik, hogy a dalmáciai horvát jogpárt sebnicoi fiókja gyűlést tartott, amelyen a dalmát tartománygyűlés tagjai Dulibics dr. és Drinkovics dr. is résztvettek. Az ülésen a pártelnök, Krsztelj dr. elnököt, aki a gyűlést hosszabb beszéddel nyitotta meg s felhívást intézett a képviselőkhöz és pártihivekhez, felejték el a pártviszállyokat, a személyes ellentéteket és emelkedjenek a helyzet magaslatára. E nagy történeti fordulóponton Dalmácia, Horvátország, Szlavonia, Isztria, Görz, Krajna és Dél-Karintia képviselői Bosznia és Hercegovina képviselőivel együtt nagyhorvát országgyűlést hívjanak egybe a végett, hogy a horvát nemzet panaszait és Boszniaival és Hercegovinával, Isztriával és a szlovén tartományokkal együtt való jogos kívánságait az európai közvélemény elé vihessék. Ezt a nagy horvát országgyűlést Zágrábban kellene megtartani, ha pedig Rauch kormányja nem engedné meg, akkor a monarchia határain kívül, a szabad Svájcban. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

— **Nehézségek a boszniai bank alapítása körül.** A Kereskedelmi Bank új vállalata a boszniai agrár- és kereskedelmi bank, e hónap végén tartja alakuló közgyűlését, ha addig a közös pénzügyminiszter kiadja az engedélykiratot és megadja azokat a kedvezményeket, melyeket megígért az új vállalkozásnak. A megalakulás tehát késést szenvedhet, mert az Országos Bank, melynek bizonyos üzleti ágakban kizárólagossági joga van Boszniában, tiltakozik az új bankalapításnak különféle privilégiumokkal való fölrüházása ellen. Hir szerint az óvást báró Burián közös pénzügyminiszternél a kedvezmények és előjogok megadása miatt az Országos Bank főrésztvényese, a Wiener Bankverein emelte. Hogy mi lesz az óvás sorsa, azt nem tudjuk, de annyi bizonyos, hogy egy magyar vállalkozást az osztrák tőke kedvéért szívesen elnyomnak Bécsben.

— **Kvassay István utóda.** A nemzeti ellentállás utolsó fázisában mint békeközvetítő szerepelt Kvassay István a fiumei kormányzóság volt miniszteri tanácsosa megvált a konstantinápolyi konzuli főtörvényszéken elfoglalt elnöki állásától, melyben Frau Arrigo, az osztrák semmitűzők bírójára lesz az utóda.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Kiss Ferencz Budapest VII-ik kerületének előjárója ma Fiuméba érkezett.

— **A kormányzó elutazott.** Nákó Sándor gróf kormányzó ma délután 6 órakor Budapestre utazott. A kormányzó Budapestről magánügyeiben Bécsbe és innen Párisba utazik.

— **Az argentinai követ Fiumében.** Schmucker Norbert volt génuai főkonzul, akit a király csak nemrég nevezett ki Argentína új követévé, ma Abbaziából Fiuméba jött át és itt megnézte a kivándorlási házat.

— **A haditengerészet köréből.** A király elrendelte, hogy Dworsky Manó sorhajóhadnagynak kitűnő szolgálata elismerésül legfelső megelégedését tudtul adják.

— **A messinai földrengés fiumei áldozata.** Vio Ferencz dr. polgármester a délolaszországi prefektustól táviratot kapott, amelyben értesíti őt, hogy a Bonavia szálló tulajdonosának Bice nevű nővérét a romok alatt elvesztették tartják. A szerencsétlen véget ért leány a Bonavia szálló tulajdonosának unokanővére volt.

— **Szabad Lyceum estélye.** A fiumei Szabad Lyceumban tegnap este Aczél József dr. felsőbb leányiskolai tanár érdekes felolvasást tartott Kompolthy Jób tengerészeti kapitány utazásáról a kínai Jang-ce kiang folyón. A felolvasás, — melynek folyamán az utazótól magától készített érdekesnél-érdekesebb fényképfelvételek jelentek meg a vetítőlámpán — regénybe illő jelenetek színes rajzával számolt be azokról a nehézségekről, melyek között Kompolthy a kínai kormány megbízásából veszedelmes utját megtette. Az utazás iránt való érdeklődést érthetően fokozta az a körülmény, hogy a kiváló utazó hazánk fia a fiumei tengerészeti akadémia volt növendéke, aki tanulmányai elvégzése után az Adria társaság szolgálatába állott, majd mint a trieszti Lloyd tisztje a kínai vizeket is bejárta s végül Shanghai-ban a kínai kormány szolgálatába állott, hogy utóbb mint szervező erő a kínai posta-intézmény fejlesztésében, s mint utazó s utleiró, a földrajzi ismeretek gyarapítása körül kiváló érdemeket szerezzen magának. 300 kilométeres küzdelemmel teljes utat kellett megtennie a tibeti határ mentén fekvő Csung-King városig, ahol a kormány megbízásából a hajó-postaszolgálatot kellett szerveznie. Utjában nemcsak a sellőkben, forgatagokban gazdag kínai „nagy folyam” okozott számtalan nehézséget, hanem a kínai hajósnépből és kulikból álló környezet is, melynek undorító szokásaihoz még a legerősebb idegzetű ember is csak nehezen tud alkalmazkodni. Üdülést és szórakozást csak ak-

kor talált, ha európai emberekkel került össze, amire csak a nagyobb helyeken volt alkalom. Azonkívül csak a benszülöttekkel érintkezett Kompolthy, a ki a kínai népszokásokról, a hatósági személyek, papok félszégéről hihetetlen dolgot tud elmondani. A munka és bérviszonyokról szóló adatok megdöbbentők. A másfél hónapi fáradságos munkáért a Kompolthy-féle dzsunka szolgálatában egy-egy kuli 4—5 korona fizetést kapott a teljes ellátáson kívül, ami örökös föt rizsből és ünnepnapokon egy-egy tál zöldségből állt. Amikor egyszer-egyszer dísznóhussal vendégelte meg őket Kompolthy, nem győztek ujjongani örömlükben a nyomorusághoz szokott szegény ördögök. Szerencsére van egy szerük, melyvel minden bajukat képesek elfeledtetni s ez az ópium, melyet pipájukból addig szívznak, míg belebódul a fejük. A kínaiak vallási képzelet javarészt babonások. A babona még a gazdasági fejlődésre is bénítólag hat, amint ezt például az a körülmény is igazolja, hogy a szénbányákat elhanyagolják, mert a néphit azt tartja, hogy nem jó megzavarni az alvilági sárkányokat. A Jang-cen való hajózás 63-ik napján 1905. október 11-én ért el Kompolthy Csung-King-ba. Itt jutott hónapok múltán az első hírlap-hoz, melyből az orosz-japán béke megkötéséről értesült.

A rendkívül tanulságos felolvasást nagyszámu válogatott közönség hallgatta meg, mely a felolvasó fáradságáért zajos tapsokkal fejezte ki elismerését. A tengerészeti akadémia igazgatóságának különös figyelmére volt az, hogy az egész akadémiai ifjúságot kivonultatta a felolvasásra, mely egy volt növendék fényes pályafutásáról számolt be.

A jövő hétfőn, 25-én, Garády Viktor tart felolvasást — vetített képek kíséretében — a halak életéről. Főlölsége kiemelünk, mit várhat a közönség ettől a felolvasástól, amelynek szerzője, mint a tengervilág titkainak buvára országos hírnévnek örvend.

— **Modern birkózás tanára Fiumében.** Wladimir a modern japán „Yiu-Yitsu” birkózás tanára Fiumében tartózkodik, hogy 21-én a tengerészeti akadémia tisztjeinek előadást tartson.

Mint értesülünk, a kormányzó közelebről akarta megismerni az ügyes birkózási módot s jelenleg órákat vesz Wladimir mestertől.

— **A „Falco Club” a délolaszországi és ajkai szerencsétlenekért.** A fiumei „Falco” kerékpárosok klubja az idei farsangban is táncmulatságot fog rendezni. A mulatságot a rendezőség február 20-án a Deák-szálló nagyszobájában tartja.

A táncmulatság tiszta jövedelmét jótékony célra fordítják. Felét a délolaszországi szerencsétlenek részére, másik felét pedig az ajkai bányaszerencsétlenség áldozatainak szánják. Az estélyen két nagy emléktárgyat is ki fognak sorsolni.

Az első Messina pusztulását, a másik pedig az ajkai bánya bejáratát és belsejét ábrázoló kép.

— **A magyar faipar és a kalábriai földrengés.** A messzinai katasztrófa egyes budapesti és fiumei kereskedő cégeknek, melyek a délgyümölcs csomagolásán szánt ládákat exportáltak, kárt okozott. Egyrészt a messzinai rakparton volt készletek veszttek el, másrészt a szerencsétlenül járt messzinai kereskedőknél fennállott követelések válnak behajthatatlannak. Ezzel szemben most azt remélik, hogy a város újraépítése folytán másod- és elsőrendű puhafában erős kereslet lesz és ezért ezeknek irányzata már megszilárdult.

— **Eltűnt visszavándorló.** Az Austro-Americana hajóstársaság „Franciska” nevű gőzöse 21 nap után vasárnap érkezett Triesztbe, Buenos-Ayresből. A hajó Buenos-Ayresben 233 utast vett fel, kik közül 23 utas Triesztből vonaton érkezett ide s innen tovább utazott Budapest felé. A Fiuméba utazó harmadosztályú utasokkal még Buenos-Ayresben a hajóra szállt egy Jovanovics Mihály nevű utas is, kit már Rio de Janeiroba való érkezéskor nem találtak a hajón. Azt tartják, hogy az éj sötétjében öngyilkosságból a tengerbe ugrott.

— **Két testvér gyanus verekedése.** E címmel közölt tegnapi napihírünkre vonatkozólag ma arról értesülünk, hogy a pályaudvaron történt jelenet nem két testvér, hanem egy átutazó orosz ember és Kasulakow Wladimir, a magyarországi rendőrség ismert dzsiu-dzsiu mestere között folyt le. Az orosz embert, mint földijét szíveségből kalauzolta itt Wladimir mester. Az elutazásnál a pályaudvaron figyelmeztette Wladimir az orosz földit, hogy a szállóban „elfeledte” a számláját kifizetni. Az orosz ember erre sértő szóval válaszolt, Wladimir a sértésen fölháborodva s látván, hogy gyanus emberrel van dolga, arcul ütötte.

Kasulakow Wladimir ma személyesen felkeresett bennünket szerkesztőségünkben és számos rendőrségi oklevéllel bebizonyította, hogy tisztességes ember, kire a hírből említett diffamáló részleteket nem lehet ráfogni.

— **Végzetes baleset.** Faszer János zalai illetőségű 32 éves magyar munkást tegnap reggel egy rendőr a via Serpentina alatt négy méter mélységben elterülő gazdasági kertek egyikében eszméletlenül találta. Faszer az utcáról esett be a kertbe. A mentők szállították a kórházba, hol megállapították, hogy agrárzkodást szenvedett és most életveszélyes állapotban van.

— **Elgázolta a kocsit.** Gois Lajos rovinói illetőségű 61 éves munkást vasárnap délután, mikor a Riva Szapáryn haladt egy arra száguldó kocsit elgázolta. A szegény ember ki küssé süket is lábát törte el és más sérüléseket szenvedett. A mentők szállították a kórházba.

— **Rossz tréfa.** A rendőrség letartóztatta tegnap éjjel Pelizza János és Ivannischreich József nevű suhancokat, mert a riva Levanten üres hordókat a tengerbe gurítottak.

— **Abbazia vendégei.** A szomszédos Abbazia fürdőbe január 7-étől 13-ig 248 új vendég érkezett. Az összes vendéglétszám január 13-án 1233 volt.

Távirat ◀▶ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jan. 19. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnökölt.

Az elnök indítványára az ülés elején névszerinti szavazással megválasztották az üresedésben volt bizottsági tagokat. Ezután

Szatmári Mór és Pető Sándor képviselők a resicai és ajkai bányaszerencsétlenségek dolgában intéztek interpellációt a kormányhoz.

Majd a mentelmi bizottság

Harambasics Ágost horvát képviselő kiadatása ellen beadott kérelem ügyét terjeszti elő s a kiadatását nem javasolja.

A Ház a mentelmi bizottság indítványára megtagadta Harambasics kiadását.

A holnapi ülésen Justh elnök indítványára az adóreform javaslat tárgyalását tüzték ki.

Sándor Pál tiltakozik az adóreform javaslatnak tárgyalásra tüzése ellen, mert véleménye szerint a javaslattal a képviselők még nem készültek el.

Heinrich Antal vitatkozni kezd Sándorral s valótlannak mondja Sándornak ezt az állítását mert a javaslatot nyomtatványban már hetekkel ezelőtt minden képviselő megkapta.

Polónyi Géza indítványozza, hogy udvariasság címén szombatig halasszák el az indítvány tárgyalását.

Beniczky Ödön hozzájárul ez indítványhoz de sürgeti a kongrua-javaslat tárgyalásra tüzését.

Wekerle miniszterelnök szólalt fel ezután, aki azt javasolja, hogy a Ház az adóreform tárgyalása után tárgyalja a kongruajavaslatot. Sándor Pál érveit, nem tartja komolynak s a javaslatnak néhány napra való elhalasztásába tisztán udvariassági szempontból hozzájárul.

Javasolja, hogy a pénzügyi bizottság jelentését a holnapi ülésre tüzzék ki.

Több képviselő felszólalása után az indítványt a Ház a miniszterelnök módosításával elfogadja.

A király Budapesten.

BÉCS, jan. 18. A király e hónap végén Budapestre utazik, ahol február elsején udvari táncestély lesz. Ezen az udvari táncestélyen Mária Annunziata főhercegnő kíséretében Augustia főhercegnő fogja azoknak a hölgyeknek és leányoknak bemutatását fogadni, kik az udvarnál még nincsenek bemutatva. Erre a bemutatásra Apponyi Lajosné grófnő, született Scherr-Thoss Margit grófnő palotahölgnél lehet jelentkezni (Budapest, Andrassy-ut 117.) január 27-én és 29-én délután háromtól ötig.

A király adománya az ajkaiaknak.
VESZPRÉM, jan. 19. Ferenc József királyunk 5000 koronát adományozott az ajkai bányászerecséltenség áldozatainak javára.

Öngyilkos iskolaigazgató.

DEBRECEN, jan. 19. Tegnap este itt a „Fehérló” szállodában föbelőtte magát egy előkelő öltözött vendég, aki Altmann Hugó kereskedőnek írta be nevét a szálloda portásánál. Az öngyilkos levelet hagyott hátra a szobájában, amelyben azt írta, hogy ha valaki kiléte után érdeklődik, erre nézve a budapesti államrendőrségnél kaphat felvilágosítást.

A budapesti rendőrség később megállapította, hogy az öngyilkos Hortobágyi Antal polgári iskolai igazgató volt, aki a József körút 18. számú házában bérelt lakásából tünt el néhány nap előtt, s aki a múlt év végén kiderült budapesti polgári iskolai bizonyítványhamisítások ügyében kompromittálva volt.

Tűz a Nemzeti Színházban.

BUDAPEST, jan. 19. A Nemzeti Színház tegnap esti „Monna Vanna” előadásán, amelyre a közönség zsufolásig megtöltötte a színházat, hirtelen tűz támadt. Egy nagy függöny a közelébe tett gyertya lángjától tüzet fogott s a tűz innen gyorsan tovább harapódzott. A színházi tűzoltóság azonban hamar hozzálátott az oltáshoz, s a vasfüggöny leeresztésével elálította a tűz útját. A kár körülbelül 80.000 korona. A záporkészülék, amelyet a tűz oltásánál működésbe hoztak, nagy károkat okozott a berendezésben.

Gyilkos orkán.

LIPPA, jan. 19. Mult éjjel itt óriási orkán dühöngött. Az orkán fákat tépdesztett ki, sok házfedelet és kéményt ledöntött s a villám háromszor csapott le s négy embert megölt.

A török kárpótlás.

KONSTANTINAPOLY, jan. 18. Tegnap minisztertanács hat óra hosszat tárgyalta a megegyezést és a jegyzőkönyv pontozatait, de végleges döntést nem hozott. Annyi kétségtelen, hogy a miniszterek majdnem kivétel nélkül ellenzik a boszniai kárpótlás részletekben való törlesztését s nem fogadták el a pénzügyminiszternek azt a közvetítő indítványát, hogy az osztrák-magyar monarchia legalább egy nagyobb összeget adjon előlegül, hanem ragaszkodtak ahhoz, hogy Ausztria-Magyarország egy összegben fizesse ki a kárpótlást.

A bojkott tovább tart s ugylátszik, hogy felelősséggel nem tartozó elemek még szitják, mert az utcákon szemérmetlen a terrorizmus és a házaló kereskedőket üldözik, meggyanúsítván őket, hogy osztrák- és magyar portékákat árulnak.

Bulgária fegyverkezése.

KONSTANTINAPOLY, jan. 18. Török lapok jelentése szerint, Bulgária megint egészen komolyan fegyverkezik. Ezenkívül jelentik, hogy a bandák tevékenységüket Monasztirban és Janinában újra megkezdték.

Csendélet Prágában.

BÉCS, jan. 19. Félhivatalos jelentések szerint Prágában ismét megújultak a zavarások. A kormány a helytartóságot értesítette, hogy ha a zavarok meg nem szűnnek, kénytelen lesz a statáriumot ismét kihirdetni.

Nyilt-tér*).

No. 12837

civ.

Editto.

Si rende noto che nei giorni 11 e 25 febbraio 1909 dalle ore 10 ant. in poi verrà tenuto in Via Alessandrina un pubblico incanto esecutivo di alcuni effetti mobili anteriormente oppignorati e stimati di ragione di Portaleone Cesare ad istanza di L. Magrini & Figlio p. p. Cor. 641.61 alle condizioni, che la delibera seguirà in lotti separati, al primo esperimento per prezzo non minore della stima ed al secondo esperimento a qualunque prezzo sempre verso pronti contanti e con obbligo nel deliberatario dell'immediato asporto degli effetti deliberati.

Regio Tribunale.

Fiume, 31 Dicembre 1908.

No. 85

civ.

Editto.

Si rende noto che nei giorni 5 e 19. Febbraio 1909 dalle ore 10 ant. in poi verrà tenuto in Via Germania 53 un pubblico incanto esecutivo di alcuni effetti mobili anteriormente oppignorati e stimati di ragione di la ditta Seiler e Süß a mani di Adolfo Süß o N. Seiler ad istanza di Valuta Bank R. T. p. p. Cor. 1800 alle condizioni, che la delibera potrà seguire od in lotti separati, al primo esperimento per prezzo non minore della stima ed al secondo esperimento a qualunque prezzo sempre verso pronti contanti e con obbligo nel deliberatario dell'immediato asporto degli effetti deliberati.

Regio Pretura.

Fiume, 5 Gennaio 1909.

* E rovatban közlöttékért a beküldő felelős A szerk).

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására adni, hogy a Corso 7. szám alatt (a III. emeleten egy

Szépség- és hajápolási termet

nyitottam. A legújabb módszer szerinti arc-kezelés, láb-ápolás (manicur, pedicur), villanyos arcmasszázs (vibrations massage), szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Bálokra, ünnepélyekre s színházi előadásokhoz diszfésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások kívánatra a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Minél számosabb megbízást ér mély tisztelettel

Schön I.

Corso 7, III. em. Jellusich fényképész házában.

Nemzetközi Panoráma

Fiume, Deák Corso 38.

(a Deák-szálloda mellett.)

Elsőrangú látványosság:

Eredeti színezett művészi

fényképfelvételek.

Érdekes és tanulságos. A tanulmányosság részére fontos és kellemes szórakozás.

E héten csudaszép felvételekben **Helgoland, Hamburg és a világ legnagyobb hajói legújabb be- rendezésükkel.**

Nyitva reggel 10-től este 10 óráig.

Ujszülött gyermekek részére

az összes hygienikus cikkeket rektáron tartom és pedig: Pelenkanadrág, flanelin alátétek, baby ingecskék, has- és köldökkötők, szoptatos dajkának való mellény, gyermekágy-kötők, fásli stb. Mindezen cikkeket hygienikus Tetra-szövetből készülték, a mely a nedvességet rögtön beszívja és a testét ilyformán mindig szárazon tartja.

VUJA M. Via Adamich.

Alulírott egyet a közönség érdekében tudomásul hozza, hogy a jelenleg érvényben levő törvények, illetőleg egy Magyarországon érvényes orvosi oklevél alapján ezen városban kizárólagosan a következő „összes gyógytudományok tudorai”-nak van joguk a fogorvosi gyakorlat üzésére:

Dr. Dalma Dezső

Via Municipio 2. sz.

Dr. Krausz Ödön

Corso 20. sz.

Dr. Krisković Wladimir

Via del Porto 1. sz.

Dr. Pachany Anasztáz

Via Adria 1. sz.

Dr. Zack János

Via della Sanità 2. sz.

Az Országos Stomatológiai Egylet Tengeremléki Osztálya Fiumében.

Fleischhacker C.**tejcsarnoka**

és kávémérése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

tej, tejföl, túró és vaj mindenkor frissen.

Tiszta akácméz.

nagyban és kicsinyben. TELEFON

Házi túró kgonként 48 fillérért.

Új magyar hentes-üzlet!

Tisztelettel van szerencsém a t. fogyasztó közönség tudomására hozni, hogy Vicolo della Germania I. sz. alatt, a kászárnya átellenében

hentesáru-üzletet

nyitottam, hol az összes e szaknába vágó cikkeket naponta frissen, a legkitűnőbb minőségben és legolcsóbb árban árusítom.

Cikkeimnek feltétlen tisztaságáról, valamint a legjobb kiszolgálásról előre is biztosítva a n. é. közönséget, kérem nagyrabecsült pártfogását.

Mély tisztelettel

Szathmáry György

hentes m.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápary

(az Ungaro-Croata irodája mellett.)

Kizárólag magyar konyha. Magyar borok. Kőbányai polgári sör.

Havi előfizetők felvételnek.

Vendégszobák tengeri kilátással.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténiént kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. **Kezdete 9 órákor.**

Porto-Ré

(Kraljevica)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzösön 40 percnire Fiumétól.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

CirkvenicaPalace Hotel **THERAPIA** Szanatorium.

Téli üdülőhely a magyar tengerparton, Fiume mellett.

Hajó-közlekedés naponta négyszer.

Enyhe tengeri klíma. 120 szoba. Modern kényelem.

Penzió 7 koronától.

Tökéletes orvosi berendezések. Orvos dr. Groó Béla.

Prospektust küld:

THERAPIA igazgatósága Cirkvenicán.**A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak**
részvénytársaságának.(gyár Budapest-Kőbánya) **FIUMEI FŐRAKTÁRA.**Cím: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jéggár: Canale-utca, Steinmann-ház.**GYÓGYHATÁSÚ****DUPLA MALÁTA SÖR**

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es horodókban és 5C fél literes palackot tartalmazó eredeti ládában.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Deák korzó 30. szám alatt levő

KORONA VENDEGLŐT december 1-én átvettem.**Heti étlap:** Hétfő: Korhelyleves, Kedd: Pusztai gulyás Szerda: Halak Csütörtök: Székely gulyás, Péntek: halételek Szombat: Különféle hurkák Vasárnap: Kitűnő töltött káposztát.

Havi étkezők 18 és 20 frt. étlap szerint 24 frt.

Jó magyar konyha! — Hamisítatlan borok! — Kőbányai Polgári Sör!

Tulajdonos: Ladányi György.

ABBAZIA

VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül a tenger partján saját fürdővel és kitűnő konyhával. — Mérsékelt árak.

Olcsó cipő

Nagy vétel folytán bámulatos olcsón ad el férfi- női- és gyermek cipőket

Szekulesz Sándor japán és kínai áruház

VELENCZÉ

BONVECCHIATI

szálló és étterem a Szt. Márktér közelében.

Uj épület minden kívánt kényelemmel.

Szobák 2^{1/2}-3 lírától feljebb.**Teljes penzió 9 lira.**

Az étteremben kitűnő konyha mérsékelt áron étlap szerint.

Tulajdonosok:

Fratelli Scattola.

VI. évfolyamVI. évfolyam**A TENGERPART**Fiume és az Adria partvidékének legelterjedtebb magyar napilapja január 1-én **hatodik évfolyamába lépett.****A TENGERPART**

minden izében független napilap, amely sem a hatalom sem magánemberek szolgáltatásban nem áll. Minden szava olvasóközönségének és a közérdekért íródik. Fiume magyar sajtójának fejlődésében

A TENGERPART

határkövet jelent. Kikötővárosunkban ez az első állandó magyar napilap, melyet nem az államhatalom tart fenn, hanem a fiumei magyarság odaadó pártfogása és szeretete, hogy a mind féktelenebbé váló nagyolasz és nagyhorvát törekvésekkel szemben megvédje saját egzisztenciális érdekeit ezen a tengermosta magyar földön.

Kérjük minden fiumei magyar ember szeretetét és támogatását, hogy fokozott erővel és minél előbb nagyobb terjedelemben szolgálhassuk Fiumében a magyar faji, a magyar kulturális és a magyar közgazdasági érdekeket.

A TENGERPART előfizetési ára: 1 évre K 24.— félévre K 12.— negyedévre 6.— 1 óra K 2.—

Tisztviselők kedvezményes áron kapják „A TENGERPART-ot.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fiume, Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

VI. évfolyamTelefon 229VI. évfolyam